

A csodaszarvas

Hol volt, hol nem volt, messze keleten volt, volt egy

*vezér,
uralkodó

híres, hatalmas **FEJEDELEM***. Tudom, hallottátok hírét, nevét:

**Másnéven:
MÉN RÓT

NIMRÓD** volt a neve.

Ezelőtt sok ezer évvel élt ez a Nimród, de híre fennmaradt. Mert Nimród volt az apja **Hunor**nak és **Magyar**nak, annak a két daliás szép vitéznek, akiknek leszármazottjai a hunok és magyarok.

Tudjátok-e, miről volt **HÍRES** Nimród fejedelem?

Arról, hogy abban az időben, (de még azelőtt is, de még azután is,) nem volt ember, aki úgy értse s úgy szeresse a **VADÁSZAT**ot, mint ő. Így hallottam én a nagyapámtól, a nagyapám is a nagyapjától. Reggel, ha fölkel, s eligazgatta országának mindenféle dolgát, nyakába vetette a **NYILÁT**, fölkapott a **paripájára**, vágatott, mint a sebes szél, még annál is sebesebben, hegyeken-völgyeken, árkon-bokron keresztül, s **lőháról lőtte le a repülő madarat**. Amely madárra ő ráfogta a nyilát, nem énekelt, nem röpült az többé.

Nimród egymagában szeretett vadászni, de amint a fiai egy kicsit fölnőttek, vitte ezeket is magával. Különösen a két idősebb: **Hunor** és **Magyar** mindig ott nyargaltak az oldalán, s próbálgatták ők is röptében lelőni a madarakat.

Hej, nagyon örült Nimród, mikor látta, hogy apja fia mind a kettő: Hunor is, Magyar is. Nagyon ritkán hibáztak csak el egy-egy madarat, s mondta is Nimród magában nemegyszer: még külön **vadászok** lesznek ezek a fiúk, ha felnőnek.

Örült ennek az öreg Nimród: hadd legyenek különbek a fiai, mint ő. Hadd menjen hírük **heted hét országon** is túl.

Telt-múlt az idő, **Hunor** és **Magyar** nagy, erős legényekké, deli szép vitézekké cseperedtek, hogy Nimródnak, ha rájuk tekintett, nevetett mind a két szeme a nagy szívbeli örömtől.

deli, dali, daliás,
délceg = magas,
izmos

Gondolta magában **Nimród**: „Na, ezeket a fiúkat már a **maguk**

szárnyára is ereszthetem*. Hadd lakjanak külön sátorban, akkor menjenek vadászni, amikor kedvük tartja, s ott járjanak, ahová a szívük húzza.”

*önállóak lehetnek

Mondta is a fiainak:

- *Édes gyermekeim*, én már öreg ember vagyok, nem vihetlek mindig vadászatra, amikor ti szeretnétek, lakjatok ezentúl külön sátorban. Adok annyi **FÖLDET**, annyi **ERDŐT**, annyi **LOVAT**, **ÖKRŐT** s mindenféle **JÓSZÁGOT**, hogy élhettek gond nélkül, s ha majd **behunyom a szememet****, tiétek lesz az **ORSZÁG**: osszátok meg a földjét, gondját egymás közt becsületesen.

**meghal

Megköszönték a fiúk édesapjuk nagy jóakarátát, másnap kiköltöztek a szülői sátorból, s egy szép lankás dombnak a tetején, egymástól nem messze, **két sátrat** ütöttek fel, és ott letelepedtek cselédjeikkel.

Eleinte csak a sátraktól nem messze jártak vadászni, de később egyre messzebb és messzebb **ELKALANDOZTAK**. Hanem azért estére mindig hazaértek, aztán bementek az édesapjukhoz, *elmesélték*: hol, merre jártak, hány vadat lőttek, hányat hibáztak el. De egy este, mikor éppen a **lobogó tűz** körül ültek, s falatoztak, megszólalt **Hunor**, és azt mondta az öccsének:

- Te, Magyar, egyet mondok, kettő lesz belőle.
- Mondjad, Hunor bátyám, örömmel hallgatom, mert tőled még mindig csak jót hallottam.
- Az a mondandóm, Magyar öcsém, hogy holnap reggel induljunk **hosszabb útra**. Nézzük meg, mi van az országunk határán túl! Hátha ott még több a vad? Nagyobbak a folyók, s több a hal? Nézzük meg!
- Már régen forgatom én is ezt a fejemben - mondta **Magyar** -, csak szégyeltem előhozni. **Itt már ismerünk minden bokrot**, erdőnek, mezőnek minden zegét-zugát, talán azt is tudjuk, hány **BÖLÉNY**, **MEDVE**, **SZARVAS**, hány **SAS**, **SÓLYOM** s egyéb madár van az erdeinkben.

- No, azt könnyen számon tarthatjuk, mert erősen fogatkoznak a vadak. Ami igaz, igaz: az édesapánk sok vadat lelőtt, de mi is.

Megegyeztek, hogy **PITYMALLATKOR*** indulnak, mégpedig **NYUGAT** felé.

Magukkal visznek 50-50 legényt, a legerősebbeket, a legbátrabbakat, s vissza sem jönnek, míg a hó le nem esik.

*Kora hajnalban,
napfelkelte előtt

★ Pitymallatkor csakugyan fölkerekedtek, s útközben vadászatván, mentek, mendégéltek. Ahol az **éjszaka** meglepte őket, ott szállást vertek, megaludtak, s reggel ismét továbbmentek.

Már rég túl voltak az országuk határán, s minél tovább mentek, annál jobban tetszett erdő-mező. Szemmel beláthatatlan, végtelen nagy **rónaságon*** vitt keresztül útjuk, és közben néha hatalmas **erdőkbe** jutottak, melyek tele voltak vadakkal.

*síkság,
pusztaság

Hej, ez kellett nekik! Itt aztán volt mire **vadászni**. Szerették volna, ha most itt volna az édesapjuk is, ha látná, milyen **rengeteg vadállat** van itt. Biztosan kedvet kapna megint a vadászatra. Már sokallták szinte, annyi volt a vad. **BÖLÉNYBIKÁK, SZARVASOK, ÓZEK** ott legelésztek a tisztásokon, ezeket nem bántották. Jobban esett nekik, ha egy-egy vadat **üldözőbe vehettek**. Az után elcsatangoltak reggeltől estig.

Egyszer *aztán* láttak egy olyan vadat, amelyet még soha. **Egy SZARVAS volt, amilyen csodaszépet még emberi szem nem látott.** A két ágas-bogas szarva össze volt fonódva, s lebegett a feje fölött, mint egy koszorú. A két szeme feketéllett, ragyogott, mint a fekete gyémánt. A dereka karcsú, hajlékony, mint a lengő nádszál, a lába vékony, s szaladás közben nem látszott érinteni a földet.

- Nézd, öcsém, Magyar, **CSODASZÉP** egy szarvas! - kiáltott **Hunor**.

- **CSODASZÉP, CSODASZÉP!** - kiáltott **Magyar** is -, még nem láttam ehhez hasonlót.

- Utána!

Szaladt a csodaszép szarvas, mint a **sebes szélvész**, utána Hunor és Magyar s velük száz deli legény.

Tisztásról sűrűbe,
sűrűből tisztásra,
hegyeken föl,
vizeken keresztül.

Hol eltűnt, hol felbukkant a csodaszép szarvas: **csalta, csalogatta Hunort és Magyar**t.

A verítéktől kihabosodtak a vitézek paripái, mind lassúbb, lassúbb lett a vágatásuk, de Hunor és Magyar nem hagyták félbe az üldözést. Biztatták a lovukat: **szaladj, szaladj, édes lovam!**

Reggeltől alkonyatig úzták a csodaszép szarvast. El akarták fogni élve, hogy hazavigyék **ÉDESAPJUKNAK**. Mert az idegen földön sem feledték az édes jó apát...

De hiába. Leszállt a nap, **alkonyodott**, s a **csodaszép szarvas eltűnt** az ingoványos helyen, a sűrű nádas rejtekében. Ide már nem követhették: ott vesznének mindannyian. Biztosan ott veszett a csodaszép szarvas is.

De ha a csodaszép szarvast nem is tudták megfogni, elvezette őket ez olyan szép földre, amelyet még nem láttak. Egy **szépséges szép sziget** volt ez, körös-körül, ameddig a szemük elért, **erdők és folyóvizek**. Övig gázoltak a **fűben, virágban**. Nagy terebélyes **fák** adtak pompás **gyümölcsöt** és enyhe árnyékot. A vizeknek színén kicsiny és nagy **halaknak** ezrei úszkáltak, s játszadoztak a nap verőfényében.

- De szeretnék **itt maradni örökre!** - mondta **Hunor** áradozó szívvel. - Hát te, öcsém, Magyar?
- Én is, bátyám, én is!
- De vajon mit szól majd az **édesapánk?**
- Az igaz. Holnap visszamegyünk, s tanácsát kérjük.

Másnap csakugyan felszedelőzködtek, s **indultak vissza** az édesapjuk országába. Visszatérőben csak annyi vadat ejtettek el, amennyire szükségük volt ebédre, vacsorára. **Hét nap s hét éjjel** tartott az útjuk. Csak most látták, hogy milyen messze elkalandoztak hazulról.

Az **öreg Nimród** sátrában feküdt, mikor beléptek. Szomorú volt, nagyon szomorú. Gyenge hangon kérdezte:

- Hol voltatok? Kétszer **7 napja s éje**, hogy nem láttalak. Pedig érzem, hogy nem sokáig élek.

Azt mondta **Hunor** :

- Bocsáss meg, édes jó apám, vadászkedvünk **messze** vitt. De lásd, visszajöttünk elmondani, hogy találtunk egy szép, nagyon **szép országot**, ahol megtelepedni nagy kedvünk volna mindkettőnknek.

- S az én országom nem kell nektek? - kérdezte Nimród bánatosan.

- Apám - szólt most **Magyar** -, van neked rajtunk kívül még **több fiad** is, hadd legyen ez az ország az **övék**. Add ránk áldásodat, s engedd el két idősebb fiadat.

Nimród szeme könnyel telt meg, s remegő hangon szólt:

- Gyertek hát, térdeljetelem, hadd teszem fejeteekre reszkető kezemet.

Letérdeltek a fiúk, s az öreg megáldotta őket.

- Eredjetelem, az Isten vezéreljen! **Áldás, szerencse kísérjen**, amerre jártok!

Ezt mondta Nimród, s homlokon csókolta Hunort és Magyarat. Még egyszer megpihent rajtuk tekintete, aztán behunyta szemét, s Hunor és Magyar karjai közt nemes lelkét kilehelte.

MEGHALT Nimród, fiai eltemették nagy pompával.

Hunor és **Magyar** a temetés után útra keltek, s testvéreiknek hagyva az országot, mentek, mendegéltek a *csodaszép sziget felé*.

HÉT nap s hét éjjel tartott az út most is, s mikor megérkeztek, leborultak a földre, s **hálát adtak** az Istennek, áldották a csodaszarvast, mely e gyönyörű vidékre csalta, csalogatta őket.

Már több napja voltak a szép szigeten, s csodálkoztak, hogy a saját embereiken kívül más embert nem látnak. Azt mondta Hunor:

- Öcsém, nézzünk szét, hátha találunk valami lelkes állatot* is!

*ember

- Jól van, bátyám, menjünk.

Fölkerekedtek a 100 vitézzel, s sokáig kalandoztak, csatangoltak a nagy rónaságon.

Hát egyszer mit látnak! Szemük-szájuk elállt a nagy csodálkozástól. Egy nagy csapat

lány, egyik szebb a másiknál, ott táncolt körbe-karikába egy csörgedező forrásnak a tövén. Szépen összefogódtak, lehetek százan, ha nem többen, s úgy keringtek körbe. Középen pedig két lány lejtett**, de olyan szép volt mind a kettő,

**táncolt

 hogy a *napra* lehetett nézni, de rájuk nem.

Hunor és Magyar összenéztek, és a többi vitézek is; nem szóltak semmit, de azért tudták, hogy ugyanarra gondolnak mind. Egyszer csak közrefogták a *táncoló lányokat*, ki-ki egy lányt fölkapott a nyergébe, s azzal - *uzgyi neki, vesd el magad!* - elvágattak *sebes szélnél sebesebben*.

Hunor és Magyar azt a két lányt kapták föl a nyergükbe, akik a kör közepén táncoltak. Mikor a sátrukhoz értek, ott szép gyöngéden leemelték a lányokat a nyeregből, és bevitték a sátrukba.

Eközben magukhoz tértek a lányok is. **Reszkettek** a félelemtől, de Hunor és Magyar olyan *szép szavakkal* engesztelték, vigasztalták, hogy lassan felbátorodtak, s nem is bánták, hogy elrabolta őket ez a két deli szép fiú. De a többi lány sem bánta.

Hunor és **Magyar** csak most tudták meg, hogy az a két lány, akit ők elraboltak: az **ALÁNOK FEJEDELMÉ**nek, **DUL**nak a lánya. Annál jobb! Fejedelmi vérből való feleségük lesz hát. De a lányok is örültek, mikor megtudták, hogy a világhíres **Nimród fiai** veszik őket feleségül.

Mondta **Hunor** az ő párjának:

- Te az enyém, én a tied, ásó, kapa válasszon el minket!

Mondta **Magyar** is az ő választottjának:

- Te az enyém, én a tied, ásó, kapa válasszon el minket!

Visszamondták a lányok is ezt szóról szóra. Ez volt az ő **esküjük**.

Még aznap **NAGY LAKODALMAT** tartottak. Egyszerre volt a lakodalma Hunornak és Magyarnek s száz vitézüknék.

Az Isten megáldotta frigyüket*, s szaporodtak ivadékról ivadékra**.

Egy idő múlva már nem volt elég a szép sziget **Hunor** és

Magyar nemzetségének.

*házasságukat

**leszármazott,
gyerek

Tovább kellett vándorolniuk.

Új **házát**, nagyobbat kellett keresniük, annyira elszaporodtak **hunok** és **magyarok**.

Merre mentek, hová jutottak, elmondom nektek később.

A csodaszarvas

KERESD MEG A TÖRTÉNETBEN AZ ALÁBBI
KÉRDÉSEKRE A VÁLASZOKAT

1. Karikázd be a helyes választ!

1) Hogy hívták a hatalmas fejedelmet, Hunor és Magyar apját?

- a) Dul
- b) Idősebb Hunor
- c) Nimród (másnéven Ménrót)

2) Mi volt Nimród kedvenc foglalatossága?

- a) Vadászat (íjjal és nyíllal, lóhátról)
- b) Kertészkedés
- c) Táncolás

3) Hol éltek Nimród és fiai?

- a) Kőházakban.
- b) Sátrakban.
- c) Magas, csúcsos várakban.

4) Merre indult el Hunor és Magyar a 100 (50-50) vitézzel hosszabb útra?

- a) Nyugat felé
- b) Kelet felé
- c) Észak felé

5) Milyen csodaszép állatot üldöztek árkon-bokron át?

- a) Egy sólymot.
- b) Egy medvét.
- c) Egy szarvast.

6) Mi történt a szarvassal?

- a) Elfogták élve és hazavitték az apjuknak ajándékba.
- b) Hosszú üldözés után levadászták.
- c) A szarvas eltűnt a nádasban, de elvezette őket egy szépséges szigetre.

7) Tetszett Hunornak és Magyarnek a sziget?

- a) Nem nagyon.
- b) Kicsit tetszett, de inkább haza akartak menni.
- c) Nagyon tetszett, ott szerettek volna maradni.

8) Mi lett Nimród országával?

- a) Nimród maradt a fejedelem még sokáig.
- b) Hunor és Magyar lettek a fejedelmek.
- c) Hunor és Magyar testvérei lettek a fejedelmek.

9) Kikkel vagy mivel találkoztak a vitézek a szépséges szigeten?

- a) Ellenséges katonákkal.
- b) Táncoló lányokkal.
- c) A csodaszarvassal.

10) Ki volt a két lány, akit Hunor és Magyar feleségül vettek?

- a) Nem tudjuk.
- b) Tündérek.
- c) Dul, az alánok fejedelmének lányai.

2. Sorold fel minél több állatot, amit a történetben találsz!

3. Ide másolom neked a szépséges sziget leírását.

A dőlt betűs szavakból húzd át azokat, amik nem szerepelnek az eredeti szövegben:

Egy *szépséges szép sziget* volt ez, körös-körül, ameddig a szemük elért, *tengerek/erdők és folyóvizek*.

Övig gázoltak a *fűben, virágban/nádasban*.

Nagy terebélyes *fák/hegyek* adtak pompás *zöldséget/gyümölcsöt* és enyhe árnyékot.

A vizeknek színén kicsiny és nagy *medúzáknak/halaknak* ezrei úszkáltak, s játszadoztak a nap verőfényében.

4. **Kösd össze** a csodaszarvas testrészeit a rájuk vonatkozó leírásokkal!

A két feketéllett, ragyogott,
mint a fekete gyémánt.

lába

A karcsú, hajlékony, mint a
lengő nádszál.

szarva

A vékony, s szaladás közben
nem látszott érinteni a földet.

szeme

A két ágas-bogas össze volt
fonódva, s lebegett a feje fölött,
mint egy koszorú.

dereka

5. **Rajzold le** szerinted, milyen volt a csodaszarvas!

(Segítségére lehet az előző feladat, és mutatok neked néhány ábrázolást róla.)

